

A Kúria a dr. Szegesdi Judit ügyvéd által képviselt felperesnek - a ... jogtanácsos által képviselt Megyei Kormányhivatal alperes ellen fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése iránt a Szekszárdi Munkaügyi Bíróságon 3.M.290/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Szekszárdi Törvényszék 13.Mf.20.015/2013/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Szekszárdi Törvényszék 13.Mf.20.015/2013/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes jogelődje 2009. szeptember 16-án kelt határozatával fegyelmi büntetésben részesítette a felperest, mivel ... Kft-nél 2009. augusztus 4. napján tartott munkaügyi ellenőrzés során tett megállapítások alapján eljárva tudatosan megszegte a felügyelőség jogalkalmazási gyakorlatát, figyelmen kívül hagyta a módszertani útmutatókat. Felrótta, hogy az irodabútorok biztonságos elhelyezésére vonatkozó utasításoknak nem tett eleget, továbbá azt is, hogy szóbeli figyelmeztetés ellenére a vezetőket rossz színben tüntette fel kollégái előtt, döntéseiket megkérdőjelezte. A felperes kérelmére a munkáltató a fegyelmi határozatot 2009. október 14-én visszavonta. Ezt követően az alperes fegyelmi eljárást indított a felperessel szemben, s a lefolytatott eljárás eredményeként 2009. november 30-án megrovás fegyelmi büntetés került kiszabásra. A fegyelmi határozat azt rótta a felperes terhére, hogy az ... Kft-nél végzett munkaügyi ellenőrzést követően a munkáltató és a munkavállaló között fennálló jogviszonyt munkaviszonnyá kellett volna minősítenie és munkaügyi bírságot kiszabó határozat meghozatalára kellett volna javaslatot tennie. Utalt arra, hogy a vizsgálóbiztos személyét érintő elfogultsági kifogást elutasította azzal, hogy ... munkáltatóként közölte korábban az ... utasítása szerinti teendőket. A fegyelmi határozat megjelölte, hogy mely módszertani útmutatóban megfogalmazott mely rendelkezéseket sértette a felperes magatartása.

A felperes keresete folytán eljáró Szekszárdi Munkaügyi Bíróság

3.M.290/2012/15. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A munkáltatói jogkör gyakorlója által hozott fegyelmi határozat visszavonása kapcsán megállapította, hogy arra a felperes kifejezett kérelme következtében került sor, ezért az jogszerű volt. A vizsgálóbiztos személyével szemben előterjesztett elfogultsági kifogást alaptalannak ítélte, mert ... korábban a felperes vélemény-nyilvánítására a munkáltató véleményét közölte és önmagában ez a tény nem alapoz meg elfogultságot. Az, hogy az igazgató korábban már hozott hasonló indokra alapított fegyelmi határozatot, szintén nem bizonyít elfogultságot, amennyiben a perben vizsgált fegyelmi határozat megalapozott.

A határozat érdemét illetően megállapította, hogy a felperesnek a módszertani útmutatókat kötelezően kellett alkalmaznia, ennek megfelelően az ... Kft. ügyében bírság kiszabására kellett volna javaslatot tennie. Nem merült fel adat arra, hogy a módszertani útmutatóban megjelölt speciális kivételek az adott esetben fennálltak. A felperes által megjelölt másik esetet nem tartotta analóg módon figyelembe vehetőnek, mert az abban hozott határozatot több ízben visszaadták a felperesnek azzal, hogy bírsághatározatot kell hozni, s az időközben eltelt határidőkre tekintettel került aláírásra a határozattervezet. A határozatot végül a másodfokú hatóság megsemmisítette, így ez is azt példázza, hogy hasonló ügyekben bírsághatározatot kell hozni. A munkaügyi bíróság nem találta megalapozottnak a felperes egyenlő bánásmód sérelmével, illetve rendeltetésellenes joggyakorlással kapcsolatban kifejtett álláspontját sem.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Szekszárdi Törvényszék 13.Mf.20.015/2013/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság a munkaügyi bíróság által feltárt tényállást kiegészítette azzal, hogy a felperes 1997. január 1-jétől állt közszolgálati jogviszonyban az ... Felügyelőségénél, mint munkaügyi felügyelő, a fegyelmi eljárás időszakában köztisztviselőnek minősült. Kiegészítette továbbá a tényállást azzal, hogy az ... Kft. ellenőrzése során tanúként meghallgatott munkavállaló ... könyves foglalkoztatásra hivatkozott, azonban azt a helyszínen nem tudta bemutatni. A tanú azt nyilatkozta, hogy a munkavégzésben a Kft. alkalmazottjával állapodott meg, az ellenőrzés napján kezdett dolgozni, s állította, hogy van munkavállalói könyve, de az nincs a helyszínen. A munkaügyi felügyelő a tanút munkavégzés közben találta, segédmunkási munkakörben anyagot mozgatott, munkáját a Kft. alkalmazottja irányította, akitől az 500,- Ft/óra munkabért kapott. Az ügyfél meghallgatásakor a kitöltött ... könyv megfelelő oldalát másolatban bemutatta, azonban a munkavállaló adatai, illetve az ... könyv száma nem volt megállapítható. Ezt követően az alkalmi munkavállalói könyv hiányzó oldalainak faxon történő megküldésére került sor, ekkor azonban már az augusztus 4-ei foglalkoztatás

adatai kitöltöttek voltak, valamint a közteherjegy megfizetése is igazolt volt. A másodfokú bíróság rögzítette azt is, hogy a felperes 2009. szeptember 7-én kelt javaslatában, majd 2009. szeptember 9-én kelt határozattervezetében arra tett javaslatot, hogy a munkáltató a munkavállalója alkalmi munkavállalói könyvét tartsa a munkavégzés helyén, egyebekben a munkaügyi szabálytalanság elkövetése miatt 100.000,- Ft munkaügyi bírságot szabott ki. A határozattervezetre vezetett javítások, illetve ... igazgató 2009. szeptember 9-i utasítása szerint „a feltárt tényállás alapján kell a megfelelő jogkövetkeztetést az ügyféllel közölni és eljárni, ez utasítás, így kérem végrehajtani”. Ezt követően a felperes 2009. október 27-én kelt határozatában állapította meg az ... Kft., valamint ... munkavállaló között 2009. augusztus 4. napjára vonatkozó munkaviszony fennálltát, valamint azt, hogy a foglalkoztató a munkaügyi ellenőrzés időpontjában e munkavállalót érintően még nem tett eleget bejelentési kötelezettségének, s a munkaszerződést nem foglalta írásba.

Kiegészítésre került a tényállás azzal is, hogy az alperesi jogelőd igazgatója a 2009. szeptember 16-án kelt megrovást kiszabó határozatát 2009. október 14-én kelt tájékoztatás tárgyú nyilatkozatában a felperesnek a fegyelmi kötelezettségszegést vitató nyilatkozata után annak visszavonására irányuló kérelmére semmisnek minősítette, egyben tájékoztatta a felperest a fegyelmi eljárás megindításáról. Az így kiegészített tényállás alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 51. § (6) bekezdése és 53. § (3) bekezdése d) pontja szerinti kizárási ok nem állt fenn a vizsgálobiztos vonatkozásában.

... igazgató tekintetében szintén nem találta megalapozottnak a felperes elfogultsági kifogását, utalva arra, hogy a törvény a fegyelmi tanács elnökére vonatkozó összeférhetetlenségi okot nem állapít meg. Megalapozottnak találta azt az elsőfokú bíróság által kifejtett álláspontot, hogy a felperes hozzájárulásával került sor a korábbi fegyelmi határozat visszavonására, ezért az joghatás kiváltására nem volt alkalmas.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes megszegte a Ktv. 37. §-át, illetve a közszolgálati jogviszonyban is alkalmazandó, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 103. § (1) bekezdés b) pontját, a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (Met.) 1. § (3), (4) és (5) bekezdését, továbbá 6. § (1) bekezdését. A fegyelmi határozatban foglaltakkal ellentétben a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a rendelkezésére álló helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve tanúmeghallgatási jegyzőkönyv, továbbá a munkáltatónak a kérdéses munkavállalói könyvet utólag hiánytalan tartalommal bemutató magatartása alapján helytállóan

tett javaslatot a Met. 6. § (1) bekezdése a) pontja szerinti jogkövetkezmény alkalmazására, illetve, hogy az adott esetben fennállt a Munkaügyi Főosztály 2008. április 28-án kelt módszertani útmutatója 3. számú mellékletében hivatkozott valamelyik speciális eset, amely alapján a figyelemfelhívás helyesen volt alkalmazható és a munkaviszony fennálltának megállapítása pedig mellőzhető. A felperes ezeket az eljárás során nem tudta bizonyítani, ezzel szemben a Met. 1. § (5) bekezdése, 6. § (1) bekezdés h) pontja, valamint 6/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjai, továbbá a módszertani útmutató minősítési rendje alapján helytálló a fegyelmi határozat indokolása, mely szerint a felperesnek az adott ügyben a munkaviszony fennállását kellett volna megállapítania és az ehhez kapcsolódó jogkövetkezményeket kellett volna alkalmaznia. Amennyiben a felperes nem értett egyet felettese utasításával, úgy azt a Ktv. 38. § (6) bekezdése szerint írásba kellett volna foglalnia, nem akadályozhatta volna azonban a közigazgatási eljárás helyes módon történő lefolytatását.

A másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak a felperes azzal kapcsolatos kifogását, hogy a fegyelmi büntetést kiszabó határozat retorzió volt az eltérő szakmai véleménye miatt, így az alperes eljárása az Mt. 4. § (1) bekezdésébe ütközött. Megállapította, hogy a perbeli esetben a felperes ellen indított fegyelmi eljárás és a meghozott határozat egy helytelennek bizonyult szakmai álláspont és annak nem megfelelő formában történő kinyilvánítása következménye volt, célját tekintve a köztisztviselőnek az elvárható betartható szakmai szabályokkal szembehelyezkedése miatti erkölcsi rosszallást fejezte ki. A felperes szakmai álláspontja az adott ügyben helytelennek minősült és annak nem megfelelő módon történt kinyilvánítása alapjául szolgálhatott a fegyelmi eljárásnak.

A felperes a Pp. 164. § (1) bekezdése ellenére nem bizonyította, hogy a vele szemben indított fegyelmi eljárás összefüggésbe hozható volt a 2009. április 27-i vélemény-nyilvánításával, illetve az ... mintegy két évvel korábbi személyes sérelméből és ez alapján megnyilvánuló ellenszenvéből, továbbá ...-ral kialakult rossz viszonyából fakadt. A felperes nem bizonyította az Mt. 5. § (1) bekezdése, továbbá az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty.) 8. § d) pontjában rögzített feltételek fennálltát, a vele azonos helyzetben lévőkkel szükséges összehasonlításhoz elegendő bizonyítékokat nem szolgáltatott és a más munkaügyi felügyelők által azonos tényállású határozattervezetek beszerzésére nem terjesztett elő bizonyítási indítványt, a rá háruló bizonyítási tehernek nem tett eleget. Megállapította továbbá, hogy a munkaügyi bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy más munkaügyi felügyelőknél nem volt jellemző a javaslatok, határozattervezetek többszöri javításra történő visszaadása, a munkaadó álláspontjával több határozattervezetre is

kiterjedő szembehelyezkedő megnyilvánulás.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria az első- és másodfokú ítéletet helyezze hatályon kívül és adjon helyt keresetének.

Kifogásolta, hogy a korábban fegyelmi eljárás lefolytatása nélkül hozott fegyelmi határozatban az alperesi igazgató már állást foglalt a kötelezettségszegés vonatkozásában, így a megismételt eljárásban elfogulatlanul nem tudott részt venni. Álláspontja szerint tévedett a másodfokú bíróság, hogy ez a körülmény nem alapozza meg a Ktv. 53. § (2) bekezdésében rögzített feltételek fennálltát, illetve hogy a Ktv. 53. § (3) bekezdése d) pontja a fegyelmi tanács elnökére kizáró okként nem vonatkozik. Sérelmezte, hogy mindkét bíróság arra az álláspontra jutott, hogy fegyelmi vétséget követett el, mert megsértette a Ktv. 37. § (1) bekezdését, továbbá az Mt. 103. § (1) bekezdése d) pontját, illetve a Met. 1. § (3), (4), (5) bekezdését, illetve 6. § f) pontját és 7. §-ában foglaltakat, mindez azonban szerinte nem valósult meg. Kifogásolta, hogy a bíróság meghatározott bizonyítékokat nem, illetve nem helytállóan értékelte, ezzel kapcsolatban azonban jogszabálysértést nem jelölt meg. Az Mt. 5. § (1) bekezdése, illetve az Ebktv. 8. § d) pontjának megsértése tekintetében előadta, hogy a bíróság tévesen értékelte ... tanúvallomását, figyelmen kívül hagyta, hogy a munkáltató a feketemunka megállapításától teszi függővé a különböző jövedelmeket, nem kellő módon értékelte az ezzel kapcsolatos tanúvallomásokat. E vonatkozásban szintén nem jelölte meg, hogy a másodfokú bíróság mely jogszabályt sértette meg. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság helytelenül értékelte a 2009. április 27-i keltezésű vélemény-nyilvánítását, illetve azt, hogy ... vele szemben elfogult.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett - hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.

A felperes felülvizsgálati kérelmében kifogásolta, hogy ... igazgató a fegyelmi jogkör gyakorlója vonatkozásában a Ktv. 53. § (2) bekezdésében, illetve 53. § (3) bekezdése d) pontjában előírtak megvalósultak, mégsem állapította meg a másodfokú bíróság a fegyelmi határozat jogellenességét.

A Ktv. 53. § (2) bekezdése szerint a fegyelmi tanács elnöke a munkáltatói jogkör gyakorlója, tagjai az általa kijelölt, az eljárás alá vonttal legalább azonos besorolású, illetőleg vezető megbízású köztisztviselők. Ennek megfelelően a felperes ügyében a felette munkáltatói jogkört gyakorló ... igazgató volt a fegyelmi tanács elnöke. A Ktv. 53. § (3) bekezdés d) pontja szerint a fegyelmi tanács eljárásában és döntéshozatalában tagként, illetve jegyzőkönyvvezetőként nem vehet részt az, akitől egyébként az ügy elfogulatlan elbírálása nem várható el.

Megállapítható, hogy az adott rendelkezés a fegyelmi tanács tagjaira és a jegyzőkönyvvezetőre vonatkozik, a fegyelmi tanács elnökére nem. Következésképpen abban a joggyakorlat, hogy a fegyelmi tanács elnökére vonatkozó összeférhetetlenségi okot a törvény nem határoz meg, ennek megfelelően a fegyelmi tanács munkáját mindenképpen a fegyelmi jogkör gyakorlójának kell vezetnie. Ha megállapítható, hogy a fegyelmi tanács elnöke elfogult volt, azt a fegyelmi határozat megalapozottsága, a büntetés mértékének arányossága vizsgálata során kell figyelembe venni, nincs mód azonban erre hivatkozva a fegyelmi határozatot hatályon kívül helyezni. (EBH 2004.1062, EBH 2010.2253) Mindezekből megállapítható, hogy nem tekinthető jogszabályba ütközőnek a másodfokú bíróság határozata arra figyelemmel, hogy a fegyelmi tanács elnökeként a fegyelmi jogkör gyakorlója járt el.

A felperes ezen túl arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok a Ktv. 37. § (1) bekezdésének, az Mt. 103. § (1) bekezdése d) pontjának, továbbá a Met. 1. § (3), (4) és (5) bekezdésének, illetve 6. § f) pontjának és 7. §-ában foglaltaknak megsértésére alapította határozatát.

A másodfokú bíróság határozatában részletesen kifejtette, hogy az adott jogszabályi rendelkezéseket a felperes mely okból szegte meg. Megállapította azt is, hogy az alperes által bizonyított jogsértésekkel ellentétben a felperes nem igazolta azt, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a figyelemfelhívás helyesen volt alkalmazható, a munkaviszony fennállásának megállapítása pedig mellőzhető. A felperes e körben jogszabálysértésként nem hivatkozott a Pp. 206. § (1) bekezdésére.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a felperes által előadottak ellenére nem vizsgálta, hogy az eljáró bíróságok a tényállás megállapítása során a perbeli bizonyítékokat megfelelően mérlegelték-e.

A felperes ugyan utalt arra, hogy a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes nem sértette meg az Mt. 5. § (1) bekezdését, illetve a felperes nem valószínűsítette az Ebktv. 8. § t) pontjában megjelölt feltételek fennállását, nem jelölte meg azonban azt, hogy a bíróság ezzel kapcsolatos döntése mely

jogszabály mely rendelkezését sérti. A másodfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy a felperes a vele azonos helyzetben lévőkkel szükséges összehasonlításhoz elegendő bizonyítékot nem szolgáltatott, nem igazolta azt, hogy más munkaügyi felügyelők által azonos tényállású határozattervezetek készültek, e körben bizonyítási indítványt sem terjesztett elő.

A felperes felülvizsgálati kérelmében kifogásolta azt is, hogy a másodfokú bíróság döntése azért jogsértő, mert a Ktv. 38. § (6) bekezdésébe ütközött. Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy e jogszabályi rendelkezés szerint a köztisztviselő, ha a felettese döntésével, illetve utasításával nem ért egyet, jogosult különvéleményét írásba foglalni, őt emiatt hátrány nem érheti. A felperes kifejtette volna szakmai álláspontját az adott ügyben és amennyiben a munkáltató utasításával nem értett egyet, írásba foglalhatta volna különvéleményét, azonban mindezt nem az utasítás ellenében megszülető tartalmú határozatban, vagy annak tervezetében kellett volna megtenni. A felperes nem akadályozhatta volna a közigazgatási eljárást vélemény-nyilvánításával, különösen akkor, ha a téves jogi álláspontjára felettese fel is hívta a figyelmét.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet jogszabálysértés hiányában a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pernyertes alperesnek a felülvizsgálati eljárásban bizonyított költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben határozni nem kellett.

A felülvizsgálati eljárási illetéket a felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. február 12.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Sipőczné Dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő